

Új típusú kapcsolatok

Nagy László felvétele

Sötétben tapogatózva gyártó jó hosszú ideig a Tisza Cipőgyár. Sajnos hamarabb ismert a francia vagy a nyugatnémet vásárló pillanatnyi igényeit (s így tudta is teljesíteni), mint a hazai közönség elvárásait. Ennek oka pedig nem volt más, minthogy a nagykereskedelmén keresztül lebonyolított áruelosztás során a gyár „elszokott” a piaci igények állandó figyelemmel kísérésétől, naprakész ismeretétől.

Nem a kellő időben, nem a kívánt minőséget és meglehetősen magas áron kínált. A cipőipar fejlődését is hátráltató akadály elhárítása, a dinamizmus jellemzői való felkészülés, immáron elodázhatatlan és alapvető érdeke lett a gyárnak. E cél vezérli akkor, amikor egy

országos mintabolhálózat kiépítését szorgalmazza: tehát közvetlen kapcsolatot kíván teremteni vásárlóközönségével.

Tegnap, hétfőn nyílt meg az országban a harmincegyedik, Szegeden a második Tisza-márka bolt. A megnyitó alkalmával rendezett sajtótájékoztatón *Sohajda Ferenc*, a gyár bolthálózati osztályvezetője mondta el, mi célból szerveződik a márkabolhálózat.

A gyár a nagykereskedelm kiiktatásával létrehozott cipőüzleteitől mindenekelőtt azt várja, hogy a vevőkkel való közvetlen kapcsolat révén minél gyorsabban és pontosabban megismerheti a vásárlói igényeit. Visszajelzésekre támaszkodva folyamatosan, időben és elfogad-

ható áron szállítja termékeit. S ez utóbbi igen fontos, hiszen a közvetlen kapcsolat — gyártó és vásárló között — biztosítéka annak, hogy védettek maradnak a cipőipar kialakította alacsony árak.

A szegedi Komplex Kiskereskedelmi Vállalattal közösen üzemeltetett Lenin körüli márkaboltban pedig azt tapasztaltuk, valóban kaphatók — a magas cipőárakhoz szokott szemünknek meglehetősen — olcsó lábbelik. A cipőgyár alapvető törekvése — anélkül, hogy a nagykereskedelm feladatait át akarná vállalni — az, hogy a vevők pénztárcájának megfelelően az olcsóbból több legyen.

K. K.

Jó úton a sándorfalvi áfész

A Sándorfalva és Vidéke Áfész a nagyközség és Dóc, valamint a környező tanyai területek kereskedelmi ellátását végzi. A legfontosabb szövetkezeti cél továbbra is a közel 2 ezer 200 főnyi tagság, s rajtuk keresztül az itt élő lakosság fogyasztói és kistermelői érdekeinek szolgálata. Tevékenységét a sokrétűség, az alkalmazkodókészség és a dinamizmus jellemzi. A közös érdekek kifejezője az alap- és célrészjegy, amely tavaly közel 5 millió forinttal nőtt, s tevékenyen járult hozzá a fejlesztési célok megvalósításához. A körzet lakosságának száma az utóbbi időkből folyamatosan nő, s ez jelentős feladatokat ró a szövetkezetre.

A kereskedelem, a vendéglátás és a felvásárlás 265 millió forintos árbevételére 10 millió forintot meghaladó nyereséget jutott. A megnevelkedett feladatokat kevesebb létszámmal oldották meg, a kereseteket az előző évinél jobban tudták növelni, így érték el a jelenlegi 65 ezer 783 forintos évi szintet.

A bolti kiskereskedelem 213 milliós forgalmat ért el a tervezettnél kisebb növekedéssel. Az élelmiszer-forgalom stagnálásában közrejátszott egy szegedi üzemi boltjuk megszüntetése. A ruházati bolt választékát az igényeknek jobban megfelelő cikkekkal bővítették, emellett engedélyes ruházati vásárt is tartottak, a megnövekedett bevételek a változtatás létjogosultságát bizonyítják. A vegyipar-cikk-forgalom nem esett vissza, s ebben nem kis szerep jutott a tüzeptelepnek, ahol az építkezések számának csökkenése és a tüzelő-kereslet megcsappanása ellenére szép eredményt ér-

Üzlet és felelősség

tek el. Bővítették beszerzési forrásaikat, és növelték a közvetlen ipari szállítások arányát. A vas-műszaki bolt a gázszerelekekhez jelentős mennyiségű készüléket és szerelési anyagot biztosított. A kereskedelmi hálózat a készletgazdálkodása lényegesen javult, s ez is a nyereség növelésének egyik eszköze.

A vendéglátás forgalma gyakorlatilag stagnált, ennek egyik oka, hogy Szegeden üzemi éttermet szüntettek meg. Az egységek zöme szerződéses üzemelési formában működik, a gazdaságosságban nem merültek fel komolyabb nehézségek. A köztisztviselők zavarosan ellátása érdekében megkezdtek a Fecskefészek vendéglő felújítását, a folytatáshoz azonban tanácsai támogatásra is szükség lesz.

A felvásárlás mennyisége csökkent ugyan, de a nyereségesség 31 százalékkal javult. Ez elsősorban a meglévő kívüli kedvezőbb értékesítési lehetőségek kiaknázásának és a szakcsoport-taltermelésnek köszönhető.

A fejlesztésben jelentős összeget tett ki három üzletük fűtés-korszerűsítése, a gázbevezetés. Új sütőmenyuboltot nyitítottak, s az egyik élelmiszerbolt felújítására is sor került.

Az ideji tervek figyelembe veszik a lakosság vásárlóerejének mérséklését, fejlődését. Nagyobb figyelmet fordítanak a jövedelmi viszonyoknak megfelelő differenciált árukínálásra. A felvásárlás további kiterjesztését szorgalmazzák, s az árualapok megteremtésében na-

gyobb szerepet szánunk az általuk irányított termelésnek.

Az idén az ABC-kisáruházban húsrészeletet alakítanak ki, tervezik egy új iparcikküzlet létrehozását is, amelytől a papír-írószer, játékok és ajándékcikkek jobb kínálatát várják.

T. Sz. I.

A szőregi takarékszövetkezet mérlege

Kilencezernél több tagja és 43 millió forint értékű részjegyállománya van már a Szőreg és Vidéke Takarékszövetkezetnek, amely nemcsak a tisztántúli részekre, hanem Gyálára, Hattyasra, Ságvártelepre és a szegedi Belvárosra kiterjedő földrajzi területen dolgozik. A múlt év zárszámadásából ismerjük ezeket az adatokat. A hétfői küldöttgyűlésen hangzottak el, több más jellemző mutató társaságában.

A takarékszövetkezeti mozgalom dinamizmusára is jellemzőek a szőregiek adatai. A betétnövekedés egy év alatt 43 százalékos volt például, s ma már meghaladja a 323 millió forintot. Ezzel párhuzamosan a szövetkezeti hitelezési tevékenysége is bővült — pontosabban éppen megduplázódott, az év végén meghaladta a 70 milliót, amiből 9 millió terme-

Létrafokok

Hála az egyre szélesebb mederben hömpölygő tömegtájékoztatásnak, hovatovább annyiféle információt csipeget föl innen-onnan az ember, hogy néha azt hisszük, képzett orvosként, pedagógusként, építészként alkothatunk véleményt a világról. Mari néni például legutóbb közgazdásznak csapott föl, ami persze nem csoda, hiszen mostanság mindenféle fórumon a gazdasági szakemberek hányják-vetik, hogy miként tovább, merre és meddig.

Nos, Mari néni — aki egyébként szorgos kőműves férje mellett hb. vadozatú, emeletes házukban — kerekasztal-beszélgetést rögtönzött néhány, hozzá betévedt szomszédasszonyának. A nyugdíjas óvónő, a biológus kutató meg a fizika szakos tanár szájatva hallgatta Mari néni újság-cikkek, rádió- és tévébeszélgetések elhulajtott építőköveiből fölépített, kissé ingatag elméletét. Eszerint ugye a munka az, amit a két kezével csinál az ember. Veszi az asztalos a fát meg a szerszámokat, aztán egyszer csak ott áll előtte az asztal. A szabó ruhát, a kőműves házat hoz létre. A vak is látja, hogy ez az ember hasznosan bánt a rábizott anyaggal, és valamit előteremtett, ami annak előtte nem volt. „Ez gazdagítja a társadalmat, és úgy van jól, ha ezt megfizetik” — mondta számlatartozásai kiegyenlítésére váró szomszédainak Mari néni, majd így folytatta: „Ha valaki csak üldögél nap-hosszat, meg álmodozik, s nagy lustán csak az esze kerekít forgatja, abból nem lesz se asztal, se ruha, se ház. De kérdem én, mibe öltöznek, miben laknak ezek az úgynevezett okos emberek?” A vendégek válasz helyett rendezték adóságukat, s ki-ki sietősen búcsúzott, mert halaszthatatlan „álmodoznivalójuk” volt még odahaza. Kinek a kétszobás, meghitt kis lakásban, kinek az alberletben. De hát úgy is van ez rendjén — gondolták —, elvégre Mari néni helyére tette a dolgokat: aki nem „dolgozik”, annak nem is jár több e földi javakból.

Nem tudom, ha történetesen a Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert lett volna Mari néni szomszédja, netán Rubik Ernő, akkor se ingott volna meg hite saját „rövidlátó” elméletében? De hagyjuk a véletleket, hiszen Mari néni meg a Nobel-díj között van még ezernyi foka annak a létrának, amely igenis létezik a demokrácia hirdette egyenlőség jegyében. Mert hogy az emberek nem egyformák: génjeik kapcsolódása, neveltetésük mindig is más-más életútirányt szab mindenkinek, s ennek a létrának is más-más fokára ültet bennünket, tehetségünk, teljesítményünk szerint. Csak így legyen, s feje tetejére ne állítsuk ezt a természettel, emberi igazságérzettel összeegyeztethető értékrendet! S ha ezt megúszuk? Akkor tudomásul kell vennünk azt is, hogy nem illet meg mindenkít a létrának a legmagasabb foka. Bele kell törődnünk, hogy ezenkívül is vannak egészen tisztességes magaslatoak, ahol szintén elégedetten és jól érezheti magát az ember.

Az egyenlőség tulajdonképpen az esély-egyenlőség megteremtésében valósulhat meg. Abban, hogy ki-ki adottságaihoz mérten a legtöbbet nyújthassa, s ezért cserébe a teljesítményének megfelelő fizetséget kapja. A megmértetés minden-keppen indokolt az azonos jellegű munkát

végzők között. Akit képességei az ügyes kezűek: a szabók, a kőművesek, az asztalosok táborába verbuváltak, azok is mennyiségben és minőségben különböző „mesterművet” alkotnak. Saját „létrafokukon” foglaljanak el előkelőbb helyet a tehetségesebbek, gondosabbak; megbízhatóbbak, nehogy kedvüket szegje igazságtalan elbírálás. Mert ez kárt a törekvőkben okoz, az ő lelkesedésüket, igyekeztüket tőri le. Miért ők — meg a silány munkától szenvedő közösség tagjai — legyenek a vesztesek? De indokolt a megmértetés a társadalmi hasznosság szempontjából is. Ezzel már szélesebb spektrumban vizsgáljuk a munkamegosztás egyes tevékenységeit. Önmagunkat csapjuk be, s önmagunk, fejlődésünk ellen ható tényezők előtt tárjuk ki a kaput, ha nem teszünk különbséget egyes foglalkozások között. Bűn „lefokozni” olyan szakmákat, amelyek művelésére kiváló adottságú emberek vállalkoztak. Olyanok, akik képesek az elvont, a lényeget átlátó, alkotó gondolkodásra. Akik képesek tudásukat, tapasztalataikat úgy hasznosítani, hogy az emberiség eddigi ismereteit magasabb szintre emeljék, s valami újjal gazdagítsák.

Mari néni — a létra igen magas fokáról — azonban idáig nem lát, pedig fölülről tekintve lefelé, jobb a rálátás... Ő csak azt tudja: férje fölépített egy házat, tehát minden elismerés, amely szőben és forintokban éri, jogos. Míg a mérnöké? Istenem: „álmodozott” néhány órát tervezőasztalnál. Hogy a téglat bonyolult gépsor készítette? Hogy télen is lehetett betonozni, mert a cementhez keverhető bizonyos anyag ezt lehetővé tette? Hogy a különleges szigetelő összetételét előzőleg valami „álmodozó” kikísérletezte? Ez eszébe se jut. Miként az sem, hogy vajon kinek-kiknek „köszönheti” azt, hogy egy gombnyomásra a szobájába „repül” Pestről vagy a világ más tájáról a színes kép, sztereóban a hang, hogy autóval mehet bevásárolni, hogy ha fáj a feje, egy pötty tableta elmulasztja a szenvedést, hogy a mosószer kioldja a szennyeséből a koszt, s hogy egyáltalán, ég a lakásban a villany, s hogy érettségizett lánya már azt is tudja, mitől.

Le a kalappal Mari néni férje előtt. Fölépített egy házat, szakértelemmel, tisztességgel. Ha rosszul dolgozott volna? Összedől a ház. Aki társadalmi méretekben „építkezik”? Az nagyobb kockázatot vállal, de esetleges tévedéséért többet is fizet, s fizetnek valamennyien. Ha meg az örök „álmodozót” nem hagyjuk szárnyalni, hanem mélyrepülésre kényszerítjük, akkor, attól tartok, nemhogy összedől, föl se épül közös otthonunk.

Mari néni érdeke is az, hogy a világgért se cseréljük össze a létra alsó fokát a legfölsővel! Ő is akkor jár jól, ha a közbülső fokokat is a közérdek rangsorolja. Az, ki mennyire képes húzni előre a közösséget, az emberiség szekerét. S akkor talán a közgazdászok sem emlegetik a differenciálás sürgetésekor az „irigység-faktort”, mint fékezőt tényezőt. hiszen így a pénz, az egyéni jólét a társadalmilag hasznos munka értékmerőjévé is válik. Olyan munkáé, amelytől nemcsak a munkavégző, hanem valamennyien gazdagodunk.

Chikán Ágnes

Agrárgazdasági kooperáció

Az idén tovább bővül a magyar-jugoszláv határ menti agrárgazdasági együttműködés; a Baranyában előállított mezőgazdasági termékek egy részét a szomszéd országban dolgozzák fel, s cserébe készterméket, vagy más árucikket kapunk vissza. Egyes jugoszláv üzemek nem tudják teljes egészében kihasználni a feldolgozó kapacitásukat, mert nincs elegendő nyersanyaguk, a baranyai gazdaságok viszont — amelyek termelékeny növénytermelési és állattenyésztési ágazatokat fejlesztettek ki — a feldolgozó kapacitás hiányával, vagy szűkösségével küszködnek. A két határ menti terület érdekei így találkoznak egymással.

A Bólyi Mezőgazdasági Kombinát és a becsei Sojaprotein Vállalat ötéves keretszerződést kötött egymással 1984-ben. A magyar gazdaság nyers szóját szállít a jugoszláv gyárnak, amelytől különféle késztermékeket kap vissza: emberi táplálkozásra alkalmas szójafelhérjét, állati takarmányozásra szolgáló szójadarát, és ipari célra felhasználható szójaolajat, a feldolgozásért kiváló minőségű vetőmaggal fizet a bólyi kombinát. A kooperáció keretében évről évre nő a feldolgozott szója mennyisége, s az idén éri el a célul kitűzött évi tízezer tonnás mennyiséget. A szállítás olcsó vízi úton — a Dunán, illetve a Tiszán — bonyolódik le Mohács és Becse között.

Ugyancsak eredményesnek bizonyul az a határ menti gazdasági vállalkozás, amely szerint a Baranyában termelt cukorrépat a Dráván túli gyárakban dolgozzák fel.

A Sajtóház jól gépelő

adminisztrátort keres

hirdetési csoportjához, azonnali belépéssel. (Tanácskörtársaság útja 10.)

Jelenkezni lehet: munkanapokon 9-15 óráig MEZŐ LÁSZLÓNE főkönyvelőnél.